

Bijlage G

Protocol Social Return Midden-Limburg

In dit protocol zijn de in het gemeentelijke inkoop- en aanbestedingsbeleid opgenomen beleidsmatige doelstellingen op het gebied van Social Return nader uitgewerkt.

1. Samenvatting

De gemeente heeft ervoor gekozen om Social Return in beginsel op te nemen als eis bij alle aanbestedingen van werken, leveringen en of diensten. Hierbij wordt de drempel van € 50.000,- als uitgangspunt genomen, dus Social Return geldt voor alle aanbestedingen boven dit bedrag. In de bestekvoorwaarden wordt als verplichting opgenomen dat 5% van de totale aanneemsom of 7%* van de loonsom ingezet moet worden om werkplekken te realiseren voor werkzoekenden die ingeschreven staan bij het UWV Werkbedrijf als werkzoekend of anderszins een afstand hebben tot de arbeidsmarkt.

Bouw- of infraopdrachten

Met de bouwsector is er eind 2016 een convenant gesloten met als doel om, door samenwerking van betrokken Partijen (regiogemeenten Midden-Limburg, Provincie Limburg, Bouwmensen Limburg en Bouwend Nederland), leerling(bouw)plaatsen te verwezenlijken in de regio Midden-Limburg en om bedrijven de mogelijkheid te bieden Social Return vereisten in te vullen middels onderwijs. Leerlingen verwerven een startkwalificatie, waardoor hun positie op de arbeidsmarkt verbetert. Gekwalificeerde leerlingen blijven doorgaans langer in de bedrijfstak werkzaam. Hiermee wordt tevens het vakmanschap van bouwwerknemers bevorderd en behouden.

De afspraken voortkomend uit dit convenant zijn verwerkt in aparte bestekvoorwaarden voor deze sector. Hierbij wordt uitgegaan van een Social Return verplichting van 5% van de aanneemsom.

De bestekvoorwaarden voor de bouw- en infraopdrachten en die voor overige opdrachten zijn als bijlage toegevoegd aan dit protocol.

2. Het begrip Social Return

Social return is het opnemen van sociale voorwaarden, eisen en wensen in een inkoop- of aanbestedingstraject voor leveringen, diensten en werken. Leveranciers kunnen op deze manier een bijdrage leveren aan de werkgelegenheid.

3. Juridische aspecten bij Social Return

De gemeente heeft geen volledige beleidsvrijheid bij de toepassing van Social Return bij gemeentelijke opdrachten. Belangrijkste aandachtspunten zijn:

- 1. bij Europese aanbestedingen moet gewerkt worden binnen de kaders van de Europese aanbestedingsrichtlijn;*
- 2. bij nationale en meervoudig onderhandse aanbestedingen moet rekening gehouden worden met het proportionaliteitsbeginsel;*
- 3. een bijzondere uitvoerings-/contractvoorwaarde op het gebied van Social Return mag niet te omvangrijk worden in verhouding tot de hoofopdracht.*

4. Manieren om invulling te geven aan Social Return

Binnen geldende aanbestedingswetgeving zijn er meerdere manieren waarop Social Return ingevuld kan worden. Mogelijke toepassingen zijn:

4.1 Social Return als contracteis

Bij deze vorm vermeldt de aanbestedende dienst bij de start van de aanbesteding in de aanbestedingsdocumenten een minimaal percentage van de aanneemsom dat de aannemer/leverancier verplicht moet besteden aan het inzetten van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

4.2 Social Return als contracteis in combinatie met een plan van aanpak

Bij deze vorm vermeldt de aanbestedende dienst bij de start van de aanbesteding in de aanbestedingsdocumenten een minimaal percentage van de aanneemsom dat de aannemer/leverancier verplicht moet besteden aan het inzetten van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daarnaast moeten inschrijvers een plan van aanpak indienen over de manier waarop hij dit denkt te gaan realiseren. De ingediende plannen van aanpak worden inhoudelijk beoordeeld en gewaardeerd. Beoordeling vindt plaats door de projectleider in overleg met de coördinator Social Return.

4.3 Social Return als open vraag aan de markt

Bij deze variant vraagt de gemeente inschrijvers om met concrete ideeën te komen over de invulling van Social Return. De ingediende plannen van aanpak worden inhoudelijk beoordeeld en gewaardeerd. Beoordeling vindt plaats door de projectleider in overleg met de coördinator Social Return.

N.b. variant 2 en 3 zijn niet toepasbaar in combinatie met het gunningscriterium 'de laagste prijs'.

4.4 Leerlingbouwplaatsen

Voor bouw- en infraopdrachten wordt Social Return vooral ingezet voor het creëren van leerlingbouwplaatsen. De gemeente Roermond heeft zich eind 2016 aangesloten bij het regionale bouwconvenant Midden-Limburg. Het doel van dit convenant is het behoud van vakmanschap te bevorderen door zoveel mogelijk leerwerk en stageplaatsen te creëren, door bij het aanbesteden van opdrachten eisen te stellen ten aanzien van de inzet van leerwerk- en stageplekken.

5. Samenwerking met de regiofunctionaris Social Return Midden-Limburg en het Werkgevers Servicepunt

De toepassing van Social Return bij aanbestedingen vraagt om maatwerkoplossingen. De coördinator Social Return kan in de voorbereidende fase de aanbestedende dienst adviseren over en helpen bij de invulling van de Social Return bij een aanbesteding.

Het regionale Werkgevers Servicepunt geeft concreet invulling geven aan Social Return en 'ontzorgt' hiermee de aannemer.

6. Vormen SROI-Invulling

SROI resulteert bij voorkeur in extra arbeidsplaatsen voor de doelgroep. Daarnaast is er ruimte voor alternatieve invulling en maatwerk. Opdrachtnemer is en blijft verantwoordelijk voor zijn SROI-eis en kan de invulling hiervan (deels) laten uitvoeren door zijn leveranciers/onderaannemers. De SROI-eis kan ingevuld worden met een combinatie van vier verschillende categorieën. Deze vier categorieën in rangorde zijn:

1. **Baan bieden:** het direct al dan niet tijdelijk plaatsen van een kandidaat uit de doelgroep;
2. **Leerbaan, stage of werkervaringsplek:** het bieden van mogelijkheden voor kandidaten/leerlingen om werkervaring op te doen via een leertraject (BBL/BOL) of via een stage of werkervaringsplek;
3. **Sociaal Inkopen:** het afnemen van diensten of producten van bedrijven of instellingen met een sociale doelstelling (zoals SW-bedrijf Westrom)
4. Als blijkt dat SROI niet kan worden ingevuld binnen de voornoemde drie categorieën, dan kan opdrachtnemer in overleg met en na toestemming van opdrachtgever op een alternatieve wijze invulling geven aan zijn SROI-eis. Bijvoorbeeld het inbrengen van eigen expertise of diensten: het actief bijdragen aan sociale initiatieven middels inbreng van een combinatie van kennis, manuren of materialen.

7. Het proces (uitvoering):

Start van het proces:

1. De opdrachtgevende afdeling neemt Social Return op in het bestek (bij aanbestedingen) of in de offerte-aanvraag (bij leveranties). Indien Social Return niet als contracteis opgenomen wordt in het bestek, dan contact opnemen met de coördinator Social Return voor de uitvraag van het plan van aanpak (gunningscriteria).

2. De opdrachtgevende afdeling informeert de coördinator Social Return over de ophanden zijnde aanbesteding/offerte;

- a. De aard van het bedrijf (branche; product);
- b. De verwachte omvang van het bedrag dat met Social Return gemoeid is;
- c. De verwachte datum van ingang (bij benadering).

3. Het werkgeversservicepunt maakt een eerste grofmazige selectie van werkzoekenden die mogelijk in aanmerking kunnen komen.

Verloop van het proces:

4. Direct na de gunning/leveringsopdracht meldt de opdrachtgevende afdeling aan de coördinator Social Return:

- a. De naam van het bedrijf en de contactpersoon daarvan;
- b. De vastgestelde omvang van het met Social Return gemoeide bedrag;
- c. Overige van belang geachte zaken.

5. De coördinator Social Return neemt direct contact op met de opdrachtnemer. Het doel daarvan is het maken van uitvoeringsafspraken.

6. De coördinator Social Return geeft aan de opdrachtgevende afdeling door welke afspraken er met de opdrachtnemer zijn gemaakt. Dit is informatief.

8. Aanspreekpunt:

Robert Paumen (coördinator Social Return)

contactgegevens: r.paumen@echt-susteren.nl / telnr. 06 – 20 41 04 15

Bijlagen:

1. Sociale paragraaf (**niet** bouw- of infraopdrachten)

Bijlage 1: sociale paragraaf (niet bouw of infrawerken)

Sociale paragraaf

De gemeente Roermond hanteert sociale voorwaarden bij aanbestedingen met een opdrachtwaarde boven € 50.000,- (excl. BTW).

U bent als opdrachtnemer verplicht om 5% van de totale waarde van een opdracht in te zetten ten behoeve van Social Return. Bij opdrachten waarbij de waarde van de levering significant hoger is dan de loonsom wordt volstaan met 7% van de loonsom. Dit is het geval wanneer de aanneemsom voor meer dan 70% uit materiaal bestaat.

Hoe dit proces werkt is hieronder beschreven.

Social Return gaat in de gemeente Roermond in de eerste plaats en bij voorkeur om de (directe) plaatsing van werkzoekenden of mensen met een uitkering. Dat blijkt echter niet altijd mogelijk of wenselijk. Steeds vaker worden daarom naast afspraken over werktoeleiding, ook afspraken gemaakt over 'indirecte' bijdragen aan de doelstelling om mensen dichterbij werk te brengen. Dat kan zijn door het bieden van een opleidingsplek of werkstage, maar ook bijvoorbeeld door werk uit te besteden aan een sociale werkplaats en/of sociaal bedrijf, of het beschikbaar stellen van ervaren werknemers voor het verschaffen van opleidingen aan de doelgroepen.

Doelgroepen & Benadering

De doelgroepen die de gemeente Roermond in het kader van Social Return hanteert, zijn:

- ✓ Langdurig werklozen: mensen die aantoonbaar langer dan 6 maanden werkloos werkzoekend zijn en staan ingeschreven als werkzoekende.
- ✓ Jongeren: werkzoekenden van 18 tot 27 jaar.
- ✓ Mensen met een arbeidsbeperking: mensen met een indicatie voor de sociale werkvoorziening en/of een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WIA, Wajong, WAZ) en de doelgroep voor de loonkostensubsidie in de Participatiewet.
- ✓ Vroegtijdige schoolverlaters.
- ✓ Scholieren van het Voortgezet Onderwijs, Praktijkonderwijs of Voortgezet Speciaal Onderwijs en studenten van het MBO.

Invulling Social Return

De inzet op Social Return dient direct aan de opdracht gekoppeld te zijn.

De invulling van Social Return is maatwerk. En veel leveranciers, zo merken we, hebben zelf goede en creatieve ideeën die passen bij hun eigen onderneming.

Bij de offerte dient de inschrijver als bijlage een plan van aanpak in te dienen. Hierin wordt onder andere beschreven hoe de inschrijver denkt aan de social return verplichting te voldoen.

Na gunning van een opdracht gaat de gemeente Roermond graag in gesprek met gegunde partij(en) over de concrete invulling, die uiteraard plaatsvindt binnen de kaders van het bestek, het contract en de offerte. Het uitgangspunt van dit gesprek wordt gevormd door het onderdeel social return uit het plan van aanpak, dat door de inschrijver bij de offerte is ingediend.

Categorieën

De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de invulling van Social Return. Om de mogelijkheden aan te geven onderscheidt de gemeente Roermond bij openbare aanbestedingen van deze omvang vijf

verschillende categorieën. De Social Return-verplichting kan worden ingevuld met een (combinatie) van deze categorieën. Opgemerkt wordt dat er geen verschil in waardering bestaat tussen genoemde categorieën; alle categorieën worden door de opdrachtgever gelijk gewaardeerd.

A. Werkplek Bieden

Het direct al dan niet tijdelijk, gedurende de contractperiode plaatsen in uw bedrijf van een kandidaat met afstand tot de arbeidsmarkt.

B. Werkervaring / Stageplek Bieden

Het bieden van mogelijkheden voor kandidaten en/of leerlingen om voor korte of langere tijd werkervaring op te doen in uw bedrijf in een leertraject (BBL/BOL) of via een stage- of werkervaringsplek.

Aan de werkervarings- of stageplek kan een MBO praktijkleerroute met de praktijkverklaring gekoppeld worden voor kandidaten die niet of nog geen startkwalificatie hebben of kunnen behalen. De route wordt ingezet door een nulmeting/assessment a.d.h.v. werkprocessen op de werkplek van de werknemer uit te voeren en vast te stellen welke werkprocessen en/of delen daarvan aangeleerd en aangetoond moeten worden en daarmee de inhoud van de praktijkleerroute met de praktijkverklaring vormen. Duur traject: 3-6 maanden.

C. Inkoop Diensten / Producten

Het afnemen van diensten of producten van bedrijven of instellingen met een sociale doelstelling, het SW-bedrijf of AWBZ gerelateerde instellingen.

D. Inbrengen eigen Expertise / Diensten / Kapitaal

Het actief bijdragen aan sociale initiatieven middels inbreng van (een combinatie van) kennis, manuren, materialen of financieel.

E. Bijdrage in het scholingsfonds

Het storten van een geldbedrag in het gemeentelijke 'Scholingsfonds Social Return' bestemd voor de financiering van scholing en andere noodzakelijke ondersteuning bij re-integratie ten behoeve van de doelgroep social return.

IN UW PVA GEEFT UW SMART AAN HOE U BINNEN DEZE OPDRACHT HET ONDERDEEL SROI INVULT.

De procedure en uw verplichtingen op een rij:

Fase I Aanbesteding en gunning

- a. De gemeente schrijft een (inkoop)opdracht uit via een aanbesteding en neemt daarin de voorwaarde Social Return op. De Social Return verplichting is geen gunningscriterium, maar betreft een contracteis. Door in te schrijven op de aanbesteding geeft u aan akkoord te zijn met de Social Return-verplichting zoals deze in het programma van eisen is opgenomen.
- b. Bij uw inschrijving specificieert u de loonsom en de materiaalkosten:
  - indien de loonsom tenminste 30% van de geoffreerde prijs bedraagt, geldt er een social return verplichting van 5% van de totale offerte;
  - indien de loonsom minder dan 30% bedraagt, geldt er een social return-verplichting van 7% van de totale loonsom.
- c. Indien u bij de uitvoering van de opdracht gebruik maakt van onderaannemers, geldt de contractverplichting social return onverkort over de volledige aanneemsom. De inschrijver is verantwoordelijk voor de invulling van de social return-verplichting. Het is toegestaan om deze verplichting (al dan niet gedeeltelijk) via de onderaannemers in te vullen.
In geval van onderaanneming geldt de specificatie, zoals genoemd onder b, óók voor het deel dat

u in onderaanneming uitbesteed. U dient bij de inschrijving derhalve ook per onderaannemer een specificatie van de loonsom en materiaalkosten in.

- d. U dient binnen 7 dagen nadat de opdracht is gegund een afspraak te maken met de contactpersoon Social Return om definitieve afspraken te maken over de invulling van de social return-verplichting.

De contactgegevens zijn:

Robert Paumen (Coördinator Social Return) telefoonnummer 0475-478 478 / 06-20410415 of per e-mail via r.paumen@echt-susteren.nl

- e. Voor concrete invulling van Social Return in bijvoorbeeld de vorm van plaatsing van werkzoekenden, stagiaires, inzet van Wsw-gerechtigden of het uitbesteden van diensten aan o.a. Westrom, kunnen wij u kosteloos ondersteuning bieden.
- f. Nadat de opdracht is gegund, en de social-return verplichting conform bovenstaand punt d. is ingevuld bent u zelf verantwoordelijk voor het naleven van de prestatieafspraken en de rapportage daarover.
- g. Voor het bepalen van de waarde van de geplande inspanningen in Social Return wordt uitgegaan van het volgende schema:

Categorie	Vorm	Waarde	Specificaties
A	Dienstverband	Uitbetaald bruto loon plus 30% werkgeverslasten	Kopie loonspecificaties
B	Snuffelstage	€ 300 per stagiaire	Duur: 1 dag
	Oriëntatiestage	€ 400 per stagiaire	Duur: 1 week
	Stageplek voor scholieren uit Praktijkonderwijs (PRO) en Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO)	€ 750 per stagiaire per maand	Duur: afhankelijk van opleiding en niveau
	Beroeps Praktijk Vorming (BPV-plek)	€ 500 per stagiaire per maand	Duur: afhankelijk van opleiding en niveau
	BBL	Uitbetaald bruto loon plus 30% werkgeverslasten + € 500 per maand begeleidingskosten	Duur afhankelijk van opleiding en niveau; kopie loonspecificaties
	Praktijkleren met de praktijkverklaring	€ 500 per stagiaire per maand	Duur afhankelijk van de kandidaat. De verwachte duur is 3-6 maanden
C	Ingekochte dienst bij bedrijf of instelling met sociale doelstelling (bijv. Westrom)	Waarde dienst	Alleen na goedkeuring van contactpersoon social return; kopie factuur overleggen

D	Verzorgen gastles over bedrijf, branche of sector	€ 100 per uur	Alleen na goedkeuring van contactpersoon social return. Duur: 2 tot 3 uur; reistijd mag niet worden opgevoerd
	Organiseren bedrijfsbezoek doelgroep social return	€ 250 per dagdeel	Alleen na goedkeuring van contactpersoon social return
	Overig (inbreng eigen ideeën opdrachtnemer)	Waarde nader te bepalen afhankelijk van aard en omvang aangeboden dienstverlening	Alleen na goedkeuring van contactpersoon social return; waarde wordt vastgesteld door contactpersoon social return
E	Het storten van een geldbedrag in het gemeentelijke 'Scholingsfonds Social Return' bestemd voor de financiering van scholing en andere noodzakelijke ondersteuning bij re-integratie ten behoeve van de doelgroep social return	Waarde ter hoogte van het gestorte bedrag in het gemeentelijk 'Scholingsfonds Social Return'	Alleen na goedkeuring van contactpersoon social return

Nb. Er is geen verschil in waardering tussen bovenstaande punten A. t/m E.

- h. De afspraken met de contactpersoon Social Return worden schriftelijk vastgelegd en maken onlosmakelijk deel uit van de tussen u en gemeente Roermond geldende overeenkomst.
- i. Na goedkeuring van het plan door de contactpersoon Social Return ontvangt u een standaardformat, waarin u de inzet van social return bijhoudt.

Fase II Uitvoering en verslaglegging

- a. Gedurende de looptijd van de overeenkomst levert u per kwartaal een rapportage met betrekking tot de voortgang van social return aan contractbeheerder. De rapportage dient te zijn vorm gegeven conform de bij bovenstaand punt i. vermelde standaardformat.
- b. De contactpersoon Social Return en de contractbeheerder hebben de bevoegdheid de inzet van social return middels het opvragen van contracten en loonstroken te verifiëren. De eventuele kosten voortvloeiend uit uw verplichte medewerking hiertoe kunnen niet op de opdrachtgever verhaald worden. Binnen een maand na het einde van de looptijd van de overeenkomst levert u ter accordering een eindrapportage aan de contractbeheerder.
- c. Indien u de prestatieafspraken niet of niet volledig bent nagekomen, is de gemeente Roermond bevoegd een boete op te leggen. De boete zal gesteld worden op een bedrag gebaseerd op de mate waarin u uw social return verplichting niet bent nagekomen.

Bovendien zal een boete worden opgelegd conform het hierover bepaalde in de aanbestedingsleidraad.

- d. In onvoorziene situaties zullen de contactpersoon Social Return en de opdrachtnemer in overleg treden.

